

er af ringe Betydning i Sammenligning med de store, der i disse Dage have beskæftiget Sindene, men som jeg for Resten tror principielt set er af ikke ganske ringe Vægt.

Ordføreren (Berg): Jeg tror dog efter det ærede Medlems Udtalelser, at han tillægger dette Spørgsmaal baade finantzielt og paa anden Maade en ikke ringe Betydning, og jeg tror ogsaa, at han vil finde, at, dersom hans Forslag blev staaende, vilde det faae en ikke ringe finantziel Betydning. Man har bestemt Præsternes Lønning under Forudsetning af, at Præsterne ikke længere faae Offer, men saa vil det ærede Medlem dog beholde Offeret; det er Forskjellen mellem det ærede Medlem og mig. Han vil kun tage det bort, som f. Ex. Plakaten af 1847 har mærket Offeret med, maasse i Forbindelse med andre Bestemmelser, nemlig at Offeret ikke længer er som oprindelig en frivillig Gave, men han vil beholde den frivillige Gave for alle disse Tilfælde, fordi han mener, at Ordføreren ikke kan forbyde Nogen at yde Præsten Offer. Hvorfor det ærede Medlem vil blande mig ind i Forstaelsen af denne Sag, er mig ikke ganske klart, thi det, jeg her forfægter, har rimeligvis ialtfald det ærede Medlems Forældre stemt for mange Gange her i Rigsdagen. Det har været en sælles Vedtagelse i Rigsdagens Thing, og nu vil det ærede Medlem her lade, som om det var noget Nyt, jeg har opfundet. Det Nye er opfundet af det ærede Medlem, og det er opfundet saaledes, at Resultatet deraf — naar han nemlig vil tillade Gaver ifølge enkelte bestemte Anledninger — vil blive det, som jeg har sagt. Præsten vil maasse i visse Tilfælde læse Loven op, eller ogsaa vil han maasse sige: Nei, nei, jeg har ingen Ret til at modtage Betaling, men det forstaar sig, jeg negter heller ikke at ville modtage, hvad der gives. Det vil sige, det vil den Præst gjøre, som ønsker at faae disse Gaver, og det vil snart blive paa den gamle Maner en moralsk Evang i geistlige Sager. Det ærede Medlem veed godt, at der er den gamle Side for Mange — det ærede Medlem har læst saa megen Kirkehistorie, at han veed, hvorledes dette hænger sammen — at naar 5 af 30 have offeret paa denne Maade, saa vil om et Aar eller to de Andre komme med. Hvorfor skulle de staa ilde anstrevne hos Præsten fremfor Andre? Nu kan det ærede Medlem ganske vist sige, at vort Forslag vil værne om Befolkningen, og at det altsaa udtrykker en Frygt for, at Befolkningen ikke er opdagen nok til at værges sig selv overfor de Præster, der ikke forstaa at stille deres Lyft til Penge fra deres Kaldsgjerning. Men jeg siger, at i disse Forhold trænger Befolkningen allermeest til Bestyttelse. Der er ikke noget Samfundsforhold i Verden efter min Mening, hvor Folk kunne trænge mere til Bestyttelse, end hvor de staa lige overfor en Præst, der vil

misbruge sin Stilling til at opnaa Pengesfordere. Alligevel er det ikke saa, at der her gives Befolkningen en Bestyttelse, det er ialtfald ikke Sovebhedensigten, men her gives en bestemt Lovregel overfor Embedsmanden. Det er det, som er Hensigten. Der staar ikke, at Ingen maa yde Præsten Noget, men der staar, at Præsten ikke maa modtage Noget. Det er Reglen, det er en Bestemmelse, som angaar Præstens Retstillings i dette Forhold overfor Alle opad og nedad, og det er det, som skal fastslaaes ved Lov. Det ærede Medlem vil ved sit Forslag og nu ved sine Udtalelser, ved den hele Stilling, det ærede Medlem indtager, have bortvist den Fordel, som vi havde troet, skulde komme tilstede ved en Præstelønningslov, nemlig at Offeret skulde blive affastet uden Beberlag. Naar det ærede Medlem siger, at vi have fjernet disse Ord „uden Foranledning fra hans Side“, da har han Ret; men vi have ment, at dette „uden Foranledning fra hans Side“ var tvetydige Ord, som kunde misforstaaes. Det kunde forstaaes om det Tilfælde, at Præsten udtrykkelig har begjæret at faae en Gave, men det kunde ogsaa forstaaes saaledes, som om man ikke maatte give en Gave, selv om Præsten ved hele sin Stilling havde givet en Foranledning til at give den. Naar han havde faaet en saadan Gave, kunne vi ikke vel tænke os, at han ikke i en vis Forstand har givet Foranledning dertil, nemlig ved sin Embedsstillings til Menigheden og ved sin Virksomhed i forskellige Forhold, enten det nu er i rent geistlige Forhold eller paa anden Maade. Naar han da ved dette har givet Anledning til, at han faar en Gave, er det efter min Formening naturligt, at han faar den; men den nævnte Text kunde forstaaes saaledes, at i det Tilfælde maatte han ikke faae nogen Gave. Han maatte ikke faae nogen, medmindre han slet ikke havde givet nogen Foranledning dertil ved hele sin Stilling. Der kan ogsaa forekomme mange Tilfælde, — det vide vi — hvor man samler Sølvtøi ind til Embedsmænd, naar de rejse bort, ikke fordi de have givet nogen særlig Anledning dertil i deres Embedsstillings, men fordi man gjerne vil af med dem. Under saadanne Omstændigheder passer den gamle Text godt; men da vi mente, at det ikke var fuldstændig rigtigt, valgte vi den nye Text. Derimod tror jeg ikke, at man kan have Noget at indvende. Jeg skal ikke opholde Thinget mere herved. Jeg skal kun sige, at det ærede Medlem har ganske Ret, naar han tror, at vi staa paa det Nye og han paa det Gamle. Hans Redaktion er ny, det er en geistlig Redaktion, vor er en retlig Redaktion.

Sorup: Det forekommer mig, at denne Sag har en vis ogsaa juridisk Interesse, forsaavidt det har nogen Interesse at se, hvorledes den almindelige Lovgivning stiller sig til dette Forhold. Nu tror jeg, at Sagen er den, at, saalænge